

Nachtvorst in juni

Komische thriller in drie bedrijven

door

RUUD VAN LING

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **NACHTVORST IN JUNI** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **RUUD VAN LING** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2012 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

Personen

1. Inspecteur van Politie TJERK HARKEMA, een politiefunctionaris van middelbare leeftijd.
2. Hoofdinspecteur van Politie SABINE BUITELAAR, zijn directe chef.
3. Brigadier van Politie JOYCE JANSEN
4. Agente SELMA OVERVELD, de assistente van inspecteur Tjerk Harkema
5. Lady ASTRID DE TOCQUEVILLE, een zeer joyeuze dame op leeftijd, die uit is op alleenstaande oude rijke heren
6. Mevrouw JEANNE, de (vermoedelijke?) dochter (of compagnon in het kwaad?) van Lady Astrid
7. Commissaris van Politie WALTY BERNER, drukdoend, brallerig, deze rol kan door zowel een man als een vrouw gespeeld worden
8. Schoonmaakster TOOS LATERVEER, een wat volkse vrouw met het hart op de tong

Aantal decors: a) het interieur van een kantoor op een politiebureau;
b) de salon van Lady Astrid

Totale bezetting: 1 (of 2) mannenrollen
7 (of 6) vrouwenrollen

Dit ter beoordeling van de regisseur/regisseuse

Het is niet toegestaan tekst bij te voegen.
Tegen combinatie van rollen/schrappen van tekst bestaat geen bezwaar, het stuk mag ook gespeeld worden in dialect (Harkema komt uit 't Noord'n).

RvL

Eerste bedrijf

Decor: het interieur van een kantoor in een politiebureau. Een schrijfbureau met daarop aan de ene kant een enorme stapel rapporten en/of ordners, aan de andere kant een zeer bescheiden stapeltje papieren. Voor het bureau (*front zaal*) aan de ene kant een overlopende prullenbak en aan de andere kant een lege. Voorts een staande kapstok, een bureaustoel, een archiefkast, op het schrijfbureau een telefoon al dan niet mobiel, een paar grote staande groene planten, op de achtergrond posters met gezochte criminelen op welker hoofd een prijs staat als tipgeld. Voorts een rommelige indruk, vooral op de vloer proppen, lege flesjes, lege blikjes, het moet een onopgemaakte indruk maken. Geen deuren op de achtergrond, opkomst en afgang van de spelers via de coulissen. Als het doek opgaat komt hoofdinspecteur Sabine Buitelaar, een kordate tante, geagiteerd van links op met een rapport in de hand.

Sabine: (*duidelijk geïrriteerd*) Harkema! Inspecteur Tjerk Harkema! Waar zit je!!!

Tjerk: (*komt op van rechts. Draagt een tuinoveral, een zonnehoed, loopt op kaplaarzen en heeft in de ene hand een gieter, in de andere hand een hark of schoffel.*) Jawel hoofdinspecteur. Jazeker hoofdinspecteur. Present hoofdinspecteur.

Sabine: (*hoogst verbaasd*) Wat ben jij in vredesnaam aan het doen?

Tjerk: Ik was even in de bureautuin bezig... De dahlia's stonden er slecht bij, en ik moest de uien even wieden.

Sabine: (*diep ademhalend*) De dahlia's stonden... Uien wieden? Sinds wanneer is dat de taak van een inspecteur van politie? Daar hebben we een tuinman voor, of een conciërge...

Tjerk: (*valt haar in de rede*) Pardon, daar hadden we een tuinman voor, maar die is wegbezuinigd. Net als de koffiejuffrouw, de wachtkommandant, de surveillance in het buitengebied en de wijkagenten.

Sabine: (*brommerig*) Hm, het zal wel... maar ja, dat is landelijk beleid, daar is niets tegen te doen. Maar terzake, Harkema. Ik ben niet blij.

Tjerk: (*ijverig haar aanvullen*) Nee, ik ook niet. De grond in de tuin is vergeven van het onkruidzaad, daar moet tegen gespoten worden. Dan drie steek diep omspitten en eens even goed in de oude stalmest, als dat nog te krijgen is. Dan kan ik boerenkool planten, daar is het nu de tijd voor.

Sabine: (*driftig*) Harkema, daar wil ik het nu niet met jou over hebben, trouwens ik lust geen boerenkool.

Tjerk: Dan zet ik wel snijbonen. Of witlof.

Sabine: (*giftig*) Houd op over je groentetuin. Daar gaat het nu niet om. Hier gaat het om! (*Zij slaat met een klap het rapport dat zij in haar handen had op het bureau.*) Klachten, Harkema! Een boek vol!!

Tjerk: (*nadenkend*) Peultjes, dat kan natuurlijk ook... Of worteltjes. En bieten, bieten niet te vergeten. Ik ben gek op bietjes. Rode biet. Met een uitje, en dan in het zuur. Speklapje erbij...

Sabine: (*nijdig*) Wat heb jij met de hond van de vrouw van de burgemeester gedaan?

Tjerk: (*schrikt zichtbaar op uit zijn tuinoverpeinzingen*) De hond van de vrouw van de burgemeester? Wat is daarmee?

Sabine: (*geërgerd*) Die is dood...

Tjerk: (*getroffen*) Ach jee.

Sabine: (*opstuivend*) Die is doodgeschoten!

Tjerk: (*licht geschrokken*) Nee toch!

Sabine: (*kwaad, wijzend op Tjerk*) Door jou!

Tjerk: (*er gaat hem een licht op*) O, ja, die hond! Een levensgevaarlijk mormel.

Sabine: (*verbaasd*) Een chihuahua?

Tjerk: (*zich beledigd voelend*) Hij viel me aan... het krenge!

Sabine: (*verbijsterd*) Vijftien schoten!

Tjerk: (*trots grijnzend tot de zaal*) Ja... en allemaal ráák.

Sabine: (*hijgend*) Vanaf vijf meter!

Tjerk: Dat krijg je ervan als je verkeerd parkeert.

Sabine: (*vol verbazing*) De vrouw van de burgemeester! Idioot! Die heeft ontheffing! Die mag parkeren waar zij maar wil!

Tjerk: (*uit de hoogte*) De regels gelden voor iedereen. Trouwens, in dat gebied heerst een aanlijngedod.

Sabine: Dat diertje liep gewoon even weg!

Tjerk: (*schamper*) Ja, dat zeggen ze allemaal... En een poepzakje had ze ook niet bij zich, merkte ik.

Sabine: (*vertwijfeld*) Van dat hondje was zo goed als niets meer over!

Tjerk: (*opgewekt*) Klopt! Ik heb meteen de rommel opgeruimd en aan haar meegegeven. Want daar houd ik niet van, rommel. Ook niet in de tuin. Wat je wíedt moet je opruimen, anders groeit het onkruid onder je schoffel door.

Sabine: De vrouw van de burgemeester heeft een complete zenuwínzinking gekregen.

Tjerk: (*tevreden*) Dat kan ik mij indenken, want die parkeerboetes zijn tegenwoordig niet mis.

Sabine: (*verbaasd*) Harkema! Waarom bemoei jij je met het parkeerbeleid binnen onze gemeente?

Tjerk: (*scherp*) Je moet handhaven, vanaf de eerste dag. Anders wordt het een zootje.

Sabine: Ze stond op het parkeerterrein van het winkelcentrum... Dat parkeerterrein is zo groot, daar kan een vliegtuig landen.

Tjerk: (*parmantig*) Ze stond niet correct in het juiste vak.

Sabine: (*vertwijfeld*) Harkema!

Tjerk: Onzorgvuldig parkeren, ik heb er toch wel zo'n hekel aan. Daar moet streng tegen worden opgetreden. De politie is er niet voor niets.

Sabine: (*zuchtend*) Harkema, je ziet het verkeerd. Je moet ook wel eens waarschuwen.

Tjerk: (*ijverig*) O, maar dat doe ik ook vaak genoeg, hoofdinspecteur! Laatst nog! Heb ik een zwangere mevrouw gewaarschuwd dat ze met een kinderwagen niet langs de havenkade mocht lopen.

Sabine: En liep die vrouw dan met een kinderwagen?

Tjerk: Nee, dat niet... Maar ik waarschuwde al vast.

Sabine: (*moedeloos het hoofd schuddend*) Harkema, Harkema... Ik weet niet meer wat ik met jou aanmoet... Klachten bij het leven... Een rapport vol, alleen al over de laatste zes weken...

Tjerk: (*grimmig*) Er is ook veel criminaliteit in de omgeving.

Sabine: (*verbaasd*) Wij hebben het laagste criminaliteitscijfer van het hele land!

Tjerk: (*trionfantelijk*) Natuurlijk! Dan zie je toch dat mijn beleid werkt?! Optreden moet je, en niet bang zijn voor kritiek. Afstappen van dat "oom-agent-gedoe". De politie is je beste kameraad? Ha ha!! Dat dacht je maar!

Sabine: (*bladerend in het rapport*) Die burenruzie in de Van Eedenstraat... Da's toch ongelooflijk!

Tjerk: Er werd geklaagd over rook bij een bbq... Dus heb ik de bbq van de tuin in de huiskamer laten verplaatsen...

Sabine: (*getergd*) Ja, waar deze is omgevallen waardoor het hele huis is afgebrand!

Tjerk: (*afkeurend*) Ik vind het toch wel zó armoedig... Eten in de tuin, vlees bakken in de tuin... Daar is een tuin niet voor. Rook is trouwens verschrikkelijk slecht voor tuinplanten.

Sabine: En het andere huis is ook compleet in de as gelegd!

Tjerk: Die buurt moet toch gerenoveerd worden... Een mooi begin.

Sabine: (*bladerend*) En hier... Een aangehouden winkeldief, werd betrapt, vluchtte, sprong in het water... en is verdronken!

Tjerk: Tja, hij riep nog: "Help, ik kan niet zwemmen!"... Dat kunnen meer mensen niet, maar die zijn dan wel zo verstandig om niet te water te gaan.

Sabine: (*verbijsterd*) Je stond erbij! Je had hem eruit kunnen halen!

Tjerk: (*uit de hoogte*) Ik had net mijn nieuwe uniform aan... Wie vergoedt de stomerijkosten? Want dat grachtenwater is me toch een partij vies... Bah.

Sabine: (*doorbladerend*) En hier... een geval van huiselijk geweld in de Thorbeckestraat...

Tjerk: (*enthousiast en opgewekt*) Ha, ja! Daar was ik bij! Een heterdaadje, zo gezegd.

Sabine: (*vermoeid*) Die man gaf z'n vrouw enkel maar een tikje op haar bibs...

Tjerk: (*ijverig*) Ja, daar begon het mee... Sexuele intimidatie... Misbruik, U kent dat wel.

Sabine: (*moedeloos*) En toen?

Tjerk: (*vrolijk*) Toen heb ik die vrouw gewezen op het begrip "noodweerexces"... Artikel 41 Wetboek van Strafrecht! Dus dat ze terug mocht slaan. En dat deed ze.

Sabine: (*uit het veld geslagen*) Dat ze terug mocht slaan... En waar deed ze dat mee?

Tjerk: (*opgewekt*) Met een honkbalknuppel.

Sabine: (*ten einde raad*) Een honkbalknuppel! En waarom met een honkbalknuppel, Harkema?

Tjerk: (*betogend*) Die stond klaar in de hal... Ze wou eerst een bijl halen uit de schuur, maar die was helemaal achter in de tuin en nog op slot ook, dus dat schoot niet op. Mooie tuin trouwens van die mensen... Een Chinese Pagodetuin, die zie je niet vaak.

Sabine: (*met gespeelde kalmte*) Ook dit slachtoffer, Harkema, is overleden... Zoals trouwens alle betrokkenen bij jouw activiteiten het loodje leggen.

Tjerk: (*geschrokken*) Is dat zo?

Sabine: (*grimmig*) Je bent berucht... "Waar Harkema gaat vallen dooien", zeggen ze hier op het bureau... Daarom wil je assistent Vreugdenhil, brigadier Vreugdenhil, niet met jou verder. Hij is politieagent, zegt-ie, en geen begrafenisondernemer.

Tjerk: (*peinzend*) Ik denk dat Vreugdenhil, brigadier Vreugdenhil, mentaal niet hard genoeg is voor het politievak.

Sabine: (*kil en sarcastisch*) Zou je denken...

Tjerk: (*telt op zijn vingers af*) Eén, hij is getrouwd.

Sabine: (*zuchtend*) Dat komt meer voor. Ikzelf ben bijvoorbeeld ook getrouwd.

Tjerk: (*verrast*) O ja? Werkelijk? Hoe is het mogelijk. Ik ben niet getrouwd en ook nooit getrouwd geweest.

Sabine: (*zuchtend en ironisch*) Hoe is het mogelijk.

Tjerk: (*ijverig*) Twee, hij heeft kinderen...

Sabine: (*spottend*) Kijk eens aan... Maar dat schijnt in meer huwelijken voor te komen, Harkema...

Tjerk: Drie, en daar is hij maar mee bezig. Constant bellen met thuis, hoe het met de kleine gaat want die moet tandjes krijgen, hoe het met z'n vrouw gaat want die moet ongesteld worden, en als ze dat niet wordt is er ook weer paniek in de tent. Moet-ie weer naar huis om z'n vrouw gerust te stellen, want ze schijnen zes kinderen te hebben.

Sabine: Dat is de vrije keus van de man zelf, Harkema!

Tjerk: Ik vind het best, maar het werk en de dienst mogen er niet onder lijden. De dienst gaat voor het meisje, dat is mijn devies.

Sabine: (*waardierend voorzichtig*) Ja, je bent een politiemans hart en nieren, Tjerk, maar het kan allemaal wel eens een tandje minder. (*Bladert weer*) Kijk, hier die man die van die flat afgesprongen is... Hoe zat dat?

Tjerk: (*hoopvol*) Daar kon ik niets aan doen... Hij stond op het dak, twaalf hoog... Ik met de lift erheen, op hem inpraten zoals het handboek dat voorschrijft, brandweer gebeld dat die met een vangzeil zouden komen, maar hij sprong toch.

Sabine: (*verward*) Ho, maar wacht eens! De brandweer was er toch met dat vangzeil?

Tjerk: (*spijtig*) Ze stonden aan de verkeerde kant van de flat... Aan de achterkant... En hij sprong aan de voorkant.

Sabine: (*licht radeloos*) Waarom stonden ze dan niet aan de voorkant?

Tjerk: (*verontschuldiging*) Dat kan niet, er is daar een algeheel stopverbod, en parkeren is er ook niet toegestaan... En ik heb nog zó op hem ingepraat... Spring nou van achteren, zei ik nog, maar je weet het met zulke mensen, eigenwijs tot en met.

Sabine: Daarom heeft de korpsleiding besloten...

Tjerk: (*blij*) Ha! Eindelijk! Promotie! Het werd eens een keertje tijd! Hoofdinspecteur! Ja, natuurlijk... Wat leuk, mevrouw Buitelaar, dan worden we collega's!

Sabine: Je krijgt nog één kans.

Tjerk: (*gewichtig*) Prachtig, prachtig... Hoofd van het cold-case team? Een nader onderzoek naar grote fraude zaken? Leider van het anti-drugs ploegje?

Sabine: (*bladerend*) Nee, waar heb ik het nou... Ah, hier... Je wordt leider van de afdeling moordzaken.

Tjerk: (*verbluft*) Wat?

Sabine: Je krijgt een nieuwe assistent, eens kijken wie ze daarvoor uitgekozen hebben... O ja, die simpele die net van de politieschool is, agent Selma Overveld, die zit nu nog bij de parkeerpolitie... En jullie gaan samen hier de afdeling moordzaken bemannen.

Tjerk: *(volkomen overdonderd)* Móórdzaken?

Sabine: Agente Selma Overveld heeft een goede mentor nodig, en commissaris Berner zegt dat jij daar geknipt voor bent... Dan doet-ie het minste kwaad, zegt de commissaris.

Tjerk: *(wanhopig verbaasd)* Maar er is hier in geen eeuwen iemand vermoord!

Sabine: *(grimmig)* Juist, en dat willen we graag zo houden. Dat wordt jouw werk, Harkema, samen met Selma Overveld, die straks komt kennismaken. Zorg ervoor dat je bureau er netjes uitziet, dat maakt een goede indruk.

Tjerk: *(verward)* En de tuin dan?

Sabine: Daar houd je tijd genoeg voor, want het is hier lekker rustig wat moorden betreft, de laatste was geloof ik in 1659 of zoiets, maar jij blijft voorlopig binnen, inspecteur Harkema! Ik wil je niet meer op straat zien, en agente Overveld zal daar nauwlettend op toezien.

(Op dat moment komt Toos Laterveer, de schoonmaakster, van rechts op. Met een uitgebreide collectie schoonmaakmiddelen in een karretje, een emmer sop, een zwabber of dweilmop, rubber huishoudhandschoenen aan, een gebloemd jasschort en een hoofddoek tegen het stof.)

Tjerk: *(verbijsterd maar opgewekt)* Eh... dat is agente Overveld?

Toos: *(vrolijk, eventueel ook met accent of in dialect)* Nee, ik ben de cleaning lady, zoals ze dat tegenwoordig noemen, de interieurverzorgster zo te zeggen... *(Ze kijkt afkeurend in het rond.)*

Tjonge, wat is het hier een bende zeg... Daar zullen we gauw eens eventjes wat aan gaan doen... *(Zij gooit de inhoud van de overvolle afvalbak in het lege exemplaar. Vervolgens verhuist ze de hoge stapel rapporten en ordners op het bureau naar de andere kant van het bureau, en doet hetzelfde met het kleine stapeltje. Daarna veegt zij met een bezem de op de grond aanwezige rommel die links op het toneel ligt, naar rechts, en alles wat rechts op het toneel ligt, wordt naar links getransporteerd. Dan zet ze de handen fier in de zij en kijkt zeer zelfvoldaan in het rond.)*

Toos: *(tevreden)* Zo, dat ruimt weer lekker op, al zeg ik het zelf. Ja, een goede schoonmaakster, dat scheelt, dat geeft een prettig werkklimaat en een gezonde omgeving.

Sabine: *(aarzelend)* Eh... dat was het?

Toos: Jawel mevrouw. Kijk, vroeger deed ik zo'n kantoor als dit in een uur... U kent dat wel, stofzuigen, afstoffen, asbakken legen, vieze kopjes afwassen, de planten een slokje water geven... Dat deed ik samen met mijn man, dat was een afkeurde bouwvakker, Theo

Laterveer. Wij waren een schoonmaakduo zagezegd, Theo en Toos. En we hielden er nog wat aan over. Maar het moest sneller en goedkoper. En vooral groter, schoonmaakbedrijf De Schone Wereld, die hebben me overgenomen zagezegd. Met veel managers, vooral veel managers. En die weten het. Zeggen ze. Dus die hebben berekend dat ik zo'n kantoor ook wel in acht-en-een-halve minuut kan doen... Ook goed! Kijk, ik snap het wel... de lijnen moeten korter, de kwaliteit hoger, de marktoriëntatie sterker, de klantgerichtheid groter, de kosten lager, de cultuur ondernemender, en het moet vooral innovatiever, véél innovatiever... Tijd om eens een lekker soppie over de spullen heen te halen, dat kan niet meer, want de prestatie-indicatoren moeten worden scherp gesteld... Ja, zo praten ze, die managers! Niet dat je er één woord van begrijpt, en het schiet ook niet op, maar ze kosten wel veel geld, die managers... Maar mijn salaris is voor de komende vijf jaar bevroren. Dat zal wel met het klimaat te maken hebben, die nieuwe IJstijd of zo...

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto